

Kirándulás Torockó környékén

Csak az jöjjön, aki bírja a hosszú buszozást!

A nagykállói Szabadidősport és Természetbarát Egyesület (SZATE) májusi második kirándulásán Romániában folytatja várlátogatásait. Ezért **2019. május 25-re (szombat)** kirándulást szervez a **tagjai, a DÉLI PÓLUS dolgozói**, és minden várat kedvelő, és velünk kirándulni szerető számára.

A kiránduláson a **Torockószentgyörgyi várat** keressük fel, majd szétnézünk **Torockón** is.

Az autóbusz pontosan indul, a többség érdekében nem várunk az elkésőkre!

Indulás: 25-én reggel (különjáratú autóbusszal) 4.00-órakor a Vay Ádám körúti **piros ház előtti autóbusz megállóból**.

Indulás utáni felszállási lehetőségek: Nyíregyházán **4.10-kor** a Jósa A. Kórház előtt, **az ABC felőli oldalon levő autóbusz megállónál**, és **4.25-kor** a nagykállói autóbusz pályaudvaron és **4.45-kor** Nyírbátorban.

Hazaérkezés este, kb.: 22 és 23 óra között Nagykállóba, majd kb.: 15-20 perc múlva Nyíregyháza Szent I. út (Jósa A. Kórház), és Vay Ádám körút (Universum) megállókba.

Az autóbusz útvonala:

Nyíregyháza ⇒ Nagykálló ⇒ Nyírbátor ⇒ Vállaj ⇒ Nagyenyed ⇒ Kőköz ⇒ Torockószentgyörgy ⇒ Torockó ⇒ Vállaj ⇒ Nyírbátor ⇒ Nagykálló ⇒ Nyíregyháza

Fontosabb tudnivalók:

A kiránduláshoz szükséges felszerelés: kényelmes, csúszásmentes lábbeli (túrabakancs vagy edzőcipő), és ruházat, valamint az időjárásnak megfelelő öltözet.

Étkezés: egyénileg (Ki mit hoz, azt eszik!)

Részvételi díj: 5.700 Ft. /fő

A részvételi díj nem tartalmaz utasbiztosítást, az egyénileg megköthető!

Költőpénznek, mindenki itthon váltson Lejt!

1 Román Lej (RON) = kb.: 68.00 Magyar Forint (HUF)

Romániában tartózkodáshoz pasztik kártyás személyi igazolvány, vagy útlevél szükséges.

Mindenkinek javasoljuk kiváltani az Európai Egészségbiztosítási Kártyát.

Az Európai Egészségbiztosítási Kártya bármely kormányhivatalnál igényelhető, kiadása térítésmentes.

Jelentkezni Nagykállóban Torma Lászlónál lehet a 06207734312 telefonszámon a részvételi díj befizetésével, vagy Nyíregyházán az igazgatáson Tóth Zsuzsánnánál (1300-as mellék) a részvételi díj befizetésével. Telefonos jelentkezés után, lehetőség van a részvételi díjat **OTP netbank-on keresztül, vagy**

személyesen az OTP-ben, a **11744120-20011239** számlaszámra befizetni.

A teljes részvételi díj befizetése az utaslistára való felkerülés feltétele!

Jelentkezési és befizetési határidő: 2019.05.17.

További információkat a kirándulásról **Torma Lászlótól**, a **06207734312** telefonszámon, vagy a **torma.laszlo@szszbmk.hu** email címen lehet kérni.

Várjuk az időbeni jelentkezéseket, mivel a befizetés sorrendjében, a férőhelyek számának beteltéig tudunk jelentkezést elfogadni! Visszmondás esetén, ha nem tudsz eljönni, de küldesz magad helyett másik embert, akkor természetesen az általad befizetett részvételi díjat átruházhatod rá. Ha a kirándulásra túljelentkezés van, és fel tudjuk tölteni a helyed, akkor a részvételi díjat visszaadjuk Neked.

Ha nincs a helyedre senki, akkor a befizetésed nem tudjuk visszatéríteni.

Tervezett program:

Nagyenyed felől, a Kőközön át közelítjük meg Torockószentgyörgyöt. A Torockói-havasok karsztvidékének jellegzetes látványossága a Nyírmező és Torockógyertyános között levő, több mint 2 km hosszú **Kőközi-sziklaszoros**. Lenyűgöző látvány, ahogy az út mellett folyó Enyed patak, jó 250 méter magasságú sziklafalak között tör ár a Csitátye 772 méter magas sziklaorma tövében. Innen még kb.: 7 km Torockószentgyörgy.

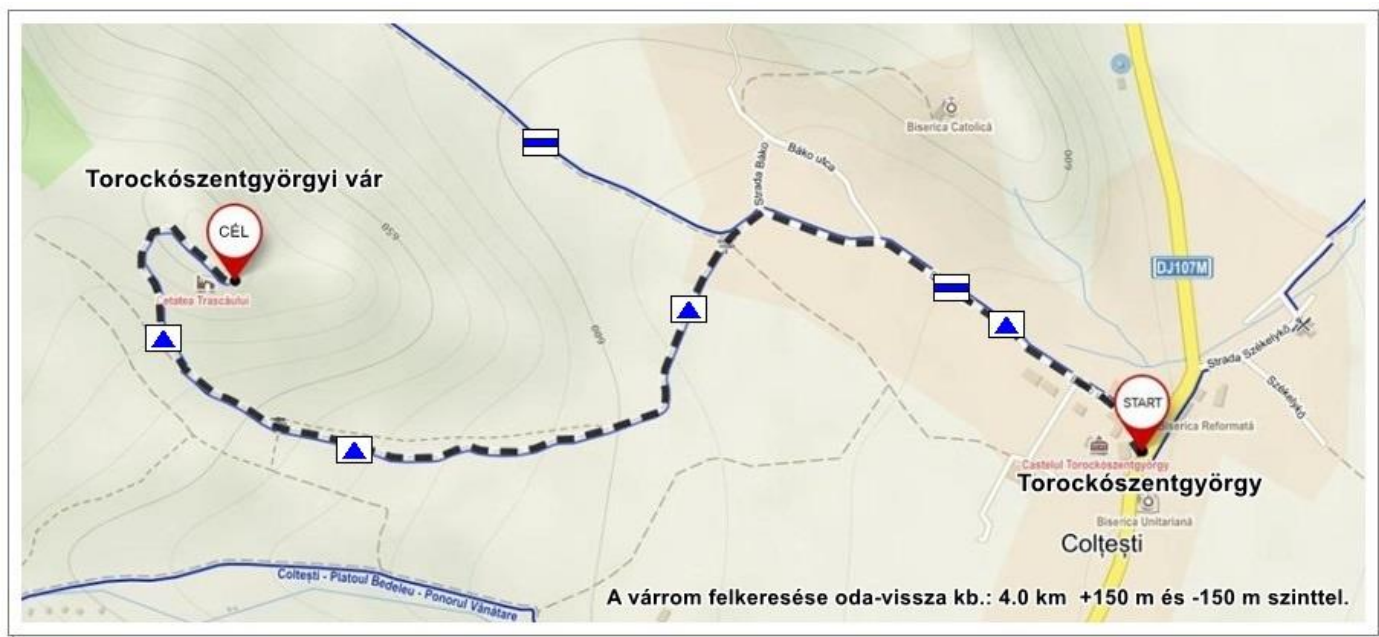

Torockószentgyörgy (Colțești) a Székelykő és az Ordaskő között húzódó É-D irányú Torockói-medence déli, kiszélesedő részén, Torockótól 4 km-re, 575 m tengerszint feletti magasságban fekszik. A település nevét Szent György patrónusáról kapta. Ez egyértelműen a valláshoz való erős kötődést is kifejezi. Az unitárius parókia épületén márványtábla emlékezik meg arról, hogy ebben a házban született Brassai Sámuel, az "utolsó erdélyi polihisztor".

A lakosság száma jelenleg kb.: 650 fő, melynek vallási összetétele rendkívül heterogén, hiszen unitáriusok, reformátusok, katolikusok, Jehova tanúi, pünkösdisták és görögkeletiek egyaránt élnek itt.

Torockószentgyörgy határában, a falutól mindössze két kilométerre találhatók Erdély egyik legimpozánsabb középkori várának romjai. Meredek sziklafalakkal emelkedik a Havas-patak völgye fölé. A völgy lapályáról a 200 méteres szintkülönbség a sziklafalak meredeksége, de komorsága miatt sokkal többnek látszik, a vár megközelíthetetlennek tűnik.

A vár az Ákos nemzetséghez tartozó Thoroczky család történetével fonódik össze. Az Árpádházi királyok idejében a Székelykő gerincén egy királyi vár állt, melynek nyomait ma is fellelhetjük. A királyi várrendszer felbomlása után (az 1240-es években) a vár az Ákos nemzetség kezébe jutott, majd a székelyek betelepítése

és Aranyosszék létrejötte után Thoroczkay Ehellös átadja a királyi várat a székelyeknek. Ekkor valószínűleg már állt a torockószentgyörgyi vár, amely menedéket biztosított a várúrnak. Mai tudomásunk szerint ennek építése a 13. század második felére tehető.

A vár legrégebbi része a 14. századból származik: az északi bástya, a 7 m magas és 2,30 m vastag nyugati fal és keleti négyszögletes bástya, amiből napjainkra csak egy kis szöglet maradt fenn. Ennek a résznek az építtetője minden bizonnyal I. Thoroczkay Ehellös volt.

A vár déli része a 15. századból való nagyobb helyiségekkel, lovagteremmel, erkéllyel, nagyobb ablakkal. A belső udvarokkal az akkori viszonyok szerint szinte fényűző kényelmet biztosított lakóinak.

Az 1514-es parasztfelkeléskor a vár a Thoroczkay család birtokát képezte. A parasztlázadás során a várat feldúlták. 1516-ban Thoroczkay Ferenc új adománylevelet kért birtokaira arra hivatkozva, hogy oklevelei elégték. Ez az a bizonyos adománylevél volt, amelyben Torockó bányaváros lakossága és a bányák is benne foglaltattak, és ami miatt Torockó város lakói a Thoroczkay családdal 300 éven át perlekedtek: az adománylevél ugyanis szolgasorsba taszította őket. Ezt követően a várúr a nyugati oldalon a várat megerősítő falakat építtetett. A Thoroczkay család a Rákóczi-féle felkelést is támogatta. Ezért viszályba került az osztrákokkal, akik megtorlásul 1704-ben lövették, majd felrobbantották a várat.

Ezt a pusztítást a család már nem hozatta helyre, leköltöztek a faluba udvarházakba.

A torockószentgyörgyi vár a 18. századra elveszítette addigi őrző-védő szerepét, az ott élő emberek történelmének sziklára emelt tanúja csupán. Mára pedig turisztikai látványossággá változott.

<http://www.kozpont.ro/epitett-oroksegunk/torockoszentgyorgy-vara/>

A vár látogatása után buszra szállunk, és a szomszédos (4 kilométerre levő) faluba Torockóra utazunk.

Torockó (Rimetea) a **Torockói-hegység** északi részén, a **Székelykő** és az **Ordaskő** sziklái által közrezárt kanyonban fekszik. A népszerű mondás szerint **Torockón** kétszer kel fel a nap, először, ahogy szokott, kakasszóra, pirkadatkor, azután eltűnik a **Székelykő** irdatlan sziklatömbje mögé, hogy pár perc múlva ismét előbukkanjon a hegy mögül, az ébredező falura vetve életető sugarait.

A tatárjárás után az ide költözött **székelyek** mellé III. Endre felső-ausztriai **németeket** telepít a faluba, akik meghonosítják a **vasfeldolgozást** és a települést az **erdélyi vasgyártás** egyik központjává fejlesztik. A német lakosság a XVIII. századra elmagyarosodik, a falu lakói ma is döntő többségükben magyarok. A pár

éve szépen felújított **főtéri házak** egységes stílusukat annak köszönhetik, hogy az 1870-es **tűzvész** után szinte valamennyi épületet újjá kellett építeni.

A község központját a főtéren álló, fallal körülvett **unitárius templom** uralja. A mai formájában a XVIII. századi épület belsejét a falubeliek **kézimunkái** díszítik.

A tértől a **Székelykő** felé tartó utcában egy régi **vízimalom** épülete áll. A főtéren megvan még az ún. **vajor**, a forrás táplálta vízmedence. Ugyancsak a főtéren találjuk a **Néprajzi Múzeumot**, (nyitva: nyáron K-V 9-17) ahol megnézhetjük a jellegzetes kézzel festett bútorokat, szép régi népviseletet, a torockói népművészet egyéb alkotásait, a vasgyártáshoz használt tárgyakat és régi fényképeket.

Torockón áll a történelmi Magyarország legrégebbi **faháza**, ablak fölött a fagerendába az 1668-as évszámot vésték. Ablakkeretei vörösre vannak festve, ami a falu elleni 1702-es osztrák támadás emlékének mementója. Tiltakozásul évtizedekig vörösre festették a helyiek az ablakkereteket.

Érdemes elmenni a **temetőbe** is, ahol a teljesen egyedi torockói temetkezési szokásokat ismerhetjük meg. A sírkert egy meredek domboldalba fekszik, a sírhelyeket a domboldalba vízszintesen befúrva alakították ki. A kisebb fajta sírkamrákba így családi kriptaként is működnek. A temetőt a falutól délre a **Torockószentgyörgy (Colleşti)** felé vezető útról érhetjük el.

A falu meglehetősen jól berendezkedett a turizmusra, főleg a Magyarországról érkező csoportok fogadására. A főtéren házainak nagy részében vagy szuvenír boltokat, vagy kocsmákat találunk, számos épületben adnak ki szobákat, a kiadó szobákat kínáló házakat általában táblák jelzik.

A román ortodox templomépítési láz Torockót sem kerülte el, a főtértől délre építettek egy nagy görögkeleti templomot, de a borrévi úton Torockó felé jövet két ortodox kolostort is látunk.

A faluból a **Székelykő (1129 m)** is **megmászható** egy igen meredek, sziklás ösvényen.
Jó lenne felmenni, de nem tervezzük, mert valószínűleg nem lesz rá időnk!

A Székelykő megmásítása a Nagyrákon át a K+ jelzésen oda-vissza **kb.: 4.5 km +600 m és -600 m** szinttel. Edzettségtől függően minimum: 3-4 **(plusz, mínusz 1)** óra.

Torockón az a szokás, hogy a Székelykő megmászását hitelesíthetjük, melyhez csak a helyi történelmi tudástárba és az egyik legjobb szomjoltó helyre, a Forrás borozóba kell betérni, és egy áfonyalikőr vagy egy pálinka legurítása mellett Balogh Szabolcs úrtól kell kérnünk az emléklapot.

Torockóról hazaindulás legkésőbb 16.00 órakor!

A kiránduláson mindenki a saját felelősségére vesz részt!

Szép időt, és mindenkinek jó kirándulást és szerencsés hazatérést kívánnak a szervezők!

A szervezők a program változtatásának a jogát fenntartják, tekintettel az időjárási, vagy más előre ki nem számítható tényezőkre, vagy a résztvevők felkészültségét figyelembe véve!

Nagykálló, 2019. május 12.

Torma László
túraszervező

Bodnár György
túravezető